

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: M. Frunze)
Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: L. Pruteanu, I. Țurcan, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

13 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Aliona Donos
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ilvițki Anatolie, reprezentat de avocatul Tarlev Pavel,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ilvițki Anatolie către BC „Victoriabank” SA privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2022, prin care s-a respins apelul declarat de Ilvițki Anatolie și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 august 2021,

c o n s t a t ă :

La 29 septembrie 2020, Ilvițki Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Victoriabank” SA privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivare a indicat că, la 22 decembrie 2011 între Ilvițki Anatolie și BC „Victoriabank” SA în scopul asigurării rambursării creditului SC „Basimobil Grup” SRL a fost semnat contractul de ipotecă nr. 2817, prin care debitorul ipotecar a ipotecat bunul imobil - construcție cu suprafața de xxx., numărul cadastral xxx și terenul aferent construcției cu suprafața de xx, numărul cadastral xxx, amplasat în xxx.

Potrivit acordului privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă, la 08 februarie 2019, debitorul ipotecar a transmis bunul imobil - construcție cu suprafața de 69.0 m.p., numărul cadastral xxx și terenul aferent construcției cu suprafața de 1.4374 ha, numărul cadastral xxx, amplasat în xxx, în posesia băncii, în scopul comercializării.

În baza acordului privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă din de 08 februarie 2019, BC „Victoriabank” SA a încheiat contractul de vânzare - cumpărare nr. 5081 din 26 decembrie 2019 prin care a comercializat bunurile imobile în cauză la prețul de 4 960 000 lei, suma fiind achitată în mai multe tranșe, fapt confirmat prin ordinele de plată nr. 1 din 26.12.2019, nr. 1 din 12.03.2020, nr. 1 din 31.03.2020, nr. 31 din 10.04.2020, nr. 32 din 17.04.2020, nr. 33, nr. 1 din

30.04.2020, nr. 1 din 06.05.2020, nr. 38, nr. 1 din 15.05.2020, nr. 1 din 20.05.2020, nr. 1 din 29.05.2020, nr. 1 din 04.06.2020 și nr. 1 din 09.06.2020.

Prin acordul privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă au fost stabilite limitele răspunderii debitorului ipotecar și anume că din mijloacele obținute din vânzarea bunului imobil urmează a fi stinse creanțele garantate prin ipotecă, existente la data vânzării, conform datoriilor validate și neachitate în cadrul procesului de insolvență intentat față de debitorul SRL „Basimobil Grup”, precum și a cheltuielilor aferente administrării și comercializării bunului imobil, or debitorul ipotecar nu și-a exprimat acordul privind acoperirea și a altor cheltuieli din valoarea bunului ipotecat.

Conform tabelului definitiv al creanțelor din 02 martie 2020, datoria SRL „Basimobil Grup” față de BC „Victoriabank” SA a constituit suma de 2 723 800 lei, aceasta fiind creanța inclusă în tabelul definitiv, ceea ce constituie datoria reală a SRL „Basimobil Grup” față de BC „Victoriabank” SA.

Reclamantul a susținut că suma reținută de pârât nu a fost validată și inclusă în tabelul de validare a creanțelor.

BC „Victoriabank” SA după acoperirea datoriei reale incluse în tabelul definitiv al creanțelor, era obligată de a restitui diferența de sumă în mărime de 2 236 620 lei debitorului ipotecar Ilvițki Anatolie. Or, art. 143 alin. (8) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, prevede că, consemnarea judecătoarei în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/ lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garantați.

BC „Victoriabank” SA nu a restituit debitorului ipotecar diferența din suma rămasă ca urmare a acoperirii creanței incluse în tabelul definitiv al creanțelor, așa cum prevede art. 769 alin. (3) Cod civil.

La 05 august 2020, reclamantul a înaintat o pretenție pârâtului prin care a solicitat achitarea datoriei, însă BC „Victoriabank” SA a refuzat achitarea datoriei, invocând că în prezent datoriile SRL „Basimobil Grup” față de BC „Victoriabank” SA constituie 3 557 166, 25 lei.

Reclamantul a menționat că, achitarea datoriei este o obligație pecuniară, și astfel, a solicitat încasarea sumei ratei de bază a Băncii Naționale a Moldovei și a dobânzii de întârziere în mărime de 9 % la suma datoriei neachitate, ceea ce constituie 77 582,06 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul central din 03 iulie 2020, s-a dispus aprobarea raportului final și bilanțului de lichidare al SC „Basimobil Grup” SRL, concomitent s-a dispus radierea SC „Basimobil Grup” SRL din registrul de stat al persoanelor juridice.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul BC „Victoriabank” SA în beneficiul lui Ilvițki Anatolie, datoria în sumă de 2 236 620 lei, dobânda de întârziere în sumă de 77 582,06 lei, și încasarea taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 03 august 2021, cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Ilvițki Anatolie, s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, la 16 octombrie 2019, Ilvițki

Anatolie, „Basimobil Grup” SRL „Oxel Imobil” SRL, Pacalo Victor și BC „Victoriabank” SA a fost încheiat contractul memorandum prin care: debitorul recunoaște și confirmă existența obligațiilor pecuniare neexecutate față de creditor, la data dispunerii intrării în faliment a SRL „Basimobil Grup” de către instanța de insolvență, aceasta constând la 16 octombrie 2019 din creanța validată și neachitată în sumă de 2 722 048,97 lei, cât și dobânda calculată și neachitată în sumă de 2 847 624,72 lei.

Prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 5081 din 26 decembrie 2019, bunul imobil a fost vândut Societății cu Răspundere Limitată „Lavincom-Prim” și anume: terenul cu modul de folosință: pentru construcții, individualizat cu numărul cadastral xxx, în mărimea totală de 1,4374 ha, și partea componentă al acestuia format din: construcție, modul de folosință – construcție cu suprafața la sol de 69,0 m.p., individualizat cu numărul cadastral xxx, contra sumei de 4 960 000 lei.

Instanța de fond a constatat că, prin notificarea nr. 18 din 07.02.2020, BC „Victoriabank” SA l-a informat pe Ilvițki Anatolie, despre comercializarea în rate a bunului imobil grevat în favoarea băncii de către Ilvițki Anatolie în temeiul contractului de ipotecă nr. 2817 din 22.12.2011.

Prima tranșă a mijloacelor bănești provenite din tranzacțiile de vânzare-cumpărare în sumă de 2 480 000 lei au fost repartizate pentru achitarea obligațiilor „Basimobil Grup” SRL față de bancă conform contractului de credit nr. K32-11 din data de 22.12.2011, și anume suma de 2 479 909 lei.

Prin notificarea nr. 194 din 17 iunie 2020, BC „Victoriabank” SA la informat pe Ilvițki Anatolie că, a doua tranșă a mijloacelor bănești provenite din tranzacțiile de vânzare-cumpărare în sumă de 2 480 000 lei au fost repartizate pentru achitarea obligațiilor „Basimobil Grup” SRL față de bancă conform contractului de credit nr. K32-11 din data de 22.12.2011, și anume suma de 2 479 909 lei.

Totodată, BC „Victoriabank” SA l-a informat pe Ilvițki Anatolie că după distribuirea mijloacelor bănești în modul menționat, la 15.06.2020, datoria debitorului „Basimobil Grup” SRL față de bancă conform creditului contractat constituie suma de 3 557 166,25 lei.

Instanța de judecată a constatat că, argumentele reclamantului invocate în conținutul cererii de chemare în judecată, nu pot fi reținute, or reclamantul nu a prezentat nici un înscris probatoriu, ce ar confirma faptul existenței datoriei BC „Victoriabank” SA față de reclamant, în sumă de 2 236 620 lei.

Astfel, prin acordul privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă din 08.02.2019, Ilvițki Anatolie a transmis benevol BC „Victoriabank” SA în posesiune, bunul imobil situat în mun. Chișinău, sect. Botanica, str. Vadul Bâcului 26.

Prin încheierea între Ilvițki Anatolie, „Basimobil Grup” SRL, „Oxel Imobil” SRL, Pacalo Victor și BC „Victoriabank” SA, a contractelor memorandum din data de 01.02.2019, 03.06.2019 și 16.10.2019, debitorul ipotecar Ilvițki Anatolie conștient a recunoscut și confirmat existența obligațiilor pecuniare neexecutate față de BC „Victoriabank” SA, la data dispunerii intrării în faliment a SRL „Basimobil Grup” de către instanța de insolvență, constituită din creanța validată, precum și din dobânda calculată și neachitată.

Prin contractul de memorandum din 16.10.2019, părțile au convenit de comun acord că, bunul imobil grevat cu ipotecă format din construcție cu suprafața de 69,0 m.p., nr. cadastral xxx și terenul aferent construcției, cu suprafața de 1,4374 ha, nr.

cadastral xxx, va fi expus spre comercializare conform valorii de piață din raportul de evaluare independent din data de 11.04.2019, în termen de până la data de 31.01.2020.

Instanța de fond a reținut că, mijloacele bănești obținute în urma vânzării bunului imobil, au fost repartizate pentru achitarea obligațiilor „Basimobil Grup” SRL față de BC „Victoriabank” SA, conform contractului de credit nr. K32-11 din data de 22.12.2011, iar despre modalitatea de distribuire a mijloacelor bănești obținute în urma vânzării bunului imobil grevat, reclamantul a fost informat de către BC „Victoriabank” SA, fapt confirmat prin notificările nr.18 din 07.02.2020 și nr. 194 din 17 iunie 2020.

În astfel de circumstanțe, instanța de fond a conchis că, argumentele reclamantului sunt declarative neavând suport probator.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței, la 04 august 2021, Ilvițki Anatolie, reprezentat de avocatul Tarlev Pavel, a declarat apel solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 03 august 2021, și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2022, s-a respins apelul declarat de Ilvițki Anatolie și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 03 august 2021.

La 20 februarie 2023, Ilvițki Anatolie, reprezentat de avocatul Tarlev Pavel a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, și emiterea unei hotărâri de admitere a acțiunii.

Drept temei de recurs a invocat prevederile art. 432 alin.(2) lit. a) și c), alin.(4) din Codul de procedură civilă.

În motivare a invocat că, soluția instanței de apel este neîntemeiată și cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Instanța de apel nu a aplicat prevederile art.85 alin.(5), art. 142 alin.(7), art. 184 alin.(2), 143 alin.(8) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

Recurentul a susținut că, potrivit acordului privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă, la 08 februarie 2019 debitorul ipotecar a transmis bunul imobil în posesia băncii, în scopul comercializării.

În pct.7 al acordului părțile au stabilit limitele răspunderii debitorului ipotecar și anume, din mijloacele obținute din vânzarea bunului imobil urmează să fie stinse creanțele garantate prin ipotecă, existente la data vânzării, conform datoriilor validate și neachitate în cadrul procesului de insolvență.

Recurentul a invocat că, debitorul ipotecar nu și-a exprimat acordul privind acoperirea și a altor cheltuieli din valoarea bunului ipotecat.

Examinând cauza în fond, instanțele ierarhic inferioare, nu au dat nici o apreciere acordului de executare benevolă, făcând referire doar la contractul memorandum prin care eronat a constata că Ilvițki Anatolie ar fi recunoscut datoria debitorului insolvent.

Conform tabelului definitiv al creanțelor din 02 martie 2020, datoria SRL „Basimobil Grup” față de BC „Victoriabank” SA a constituit suma de 2 723 800 lei, aceasta fiind datoria a SRL „Basimobil Grup” față de BC „Victoriabank” SA.

Recurentul a susținut că, concluzia instanței de apel precum că Ilvițki Anatolie nu a realizat sarcina probațiunii în corespundere cu art. 117, 118, 121, 122 din Codul

de procedură civilă, este eronată și neîntemeiată. Instanța de apel a apreciat superficial argumentele recurentului limitându-se la reproducerea hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 04 octombrie 2022.

Potrivit informației de la fila dosarului 44, Vol. II, instanța de apel a comunicat recurentului decizia motivată la 23 decembrie 2022, respectiv, cererea de recurs declarată la 20 februarie 2023, este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

La data de 15 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 55 vol. II).

La data de 06 septembrie 2023, BC „Victoriabank” SA a depus referință la recurs declarat de Ilvițki Anatolie, reprezentat de avocatul Tarlev Pavel, prin care a solicitat declararea acestuia ca fiind inadmisibil sau după caz, respingerea cererii de recurs (f.d. 66-72 vol. II).

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Ilvițki Anatolie, reprezentat de avocatul Tarlev Pavel, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile

prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmens c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ilvițki Anatolie, reprezentat de avocatul Tarlev Pavel, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,
Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ilvițki Anatolie, reprezentat de
avocatul Tarlev Pavel.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Aliona Donos

Ion Malanciuc